

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-263-0-29>

**DIRECTIONS OF THE DEVELOPMENT OF ADMINISTRATIVE
AND LEGAL SECURITY FOR THE INTRODUCTION
OF E-EDUCATION IN UKRAINE**

**НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕКТРОННОЇ ОСВІТИ
В УКРАЇНІ**

Kluban M. V.

*Candidate of Juridical Sciences,
Associate Professor of the Department
of Law and Economic and Financial
Security of the Private Higher
Educational Institution «Academy of
Recreational Technologies and Law»
Lutsk, Ukraine*

Клубань М. В.

*кандидат юридичних наук,
доцент кафедри права та економіко-
фінансової безпеки
Приватний вищий навчальний заклад
«Академія рекреаційних технологій і
права»
м. Луцьк, Україна*

Освіта в сучасних умовах є стратегічним чинником розвитку конкурентоспроможної демократичної держави, є ресурсом поліпшення добробуту людей, розвитку духовної культури українського народу, відтворення інтелектуальних сил суспільства, є запорукою майбутніх успіхів у зміцненні й утвердженні авторитету України як суверенної, незалежної, демократичної, соціальної та правової держави – повноправного члена європейської та світової спільноти.

Основна мета освіти полягає в тому, щоб засобами різних форм та методів навчання і виховання підготувати здобувачів освіти до активної участі в соціальному житті держави, необхідно створити умови для розвитку особистості, здатної не тільки практично оцінювати ситуацію і адаптуватися до соціальних змін, швидкої інформатизації усіх сфер життя, а й оригінально мислити, генералізувати і реалізувати ідеї, визначати шляхи позитивних перетворень, проявляти ініціативу і творчість.

Одним із інструментів розвитку інформаційного суспільства є саме електронна освіта, впровадження якої сприятиме створенню умов для оновлення форм, засобів, технологій та методів викладання дисциплін та розповсюдження знань, розширенню доступу до освіти. Фактично, на сьогодні усі навчальні заклади змушені застосовувати електронну освіту для організації навчального процесу, проте відсутність

державних стандартів, належного дослідження ефективних методів та засобів навчання, відсутність нормативного закріплення вимог до навчальних програм, відсутність належного розподілу навантаження на викладача, який мусить підготувати он-лайн курс навчальної дисципліни призводить до виникнення багатьох питань в процесі здобуття освіти. Відсутність єдиних стандартів електронної освіти призводить до неефективного використання можливостей, які передбачає електронна освіта.

Проблематикою реформування освіти шляхом її інформатизації, розроблення комплексної моделі адміністративно правових засад реформування освіти в Україні займалися українські і зарубіжні вчені-юристи та інші фахівці такі, як: В. Б. Авер'янов, І. В. Арістова, Г. В. Атаманчук, О. А. Баранов, К. І. Беляков, К. Л. Бугайчук, В. М. Гаращук, О. Д. Довгань, О. В. Кохановська, А. І. Марушак, А. М. Новицький, Н. Б. Новицька, Н. Р. Нижник, В. І. Олефір, І. В. Панова, В. Г. Пилипчук, Т. А. Плугатар, І. М. Шопіна, М. В. Цвік, та інші.

Протягом останніх років спостерігається стрімке збільшення ролі інформації в суспільному житті людини, розвиток нових спектрів інформаційної діяльності. Інформаційна сфера виступає важливим елементом суспільного ладу, який істотно впливає на подальший розвиток суспільства в цілому. Еволюційне значення цього складника полягає в тому, що за допомогою активного обміну інформацією сьогодні людство інтенсивно оновлює суспільство, докладаючи досить зусиль для створення високоефективного інформаційного середовища у глобальному вимірі [1, с. 61].

Дійсно, електронна освіта змінює ландшафт вищої освіти. Заклади вищої освіти по всьому світу змушені реагувати на зростаючий попит на електронну освіту як в формальному, так і неформальному навчанні. Експерти ЮНЕСКО прогнозували, що до 2019 року 50% аудиторних занять буде здійснюватися онлайн. На сьогодні усі заклади освіти, не тільки вищі, вимушені самостійно, на власний розсуд впроваджувати та використовувати електронну освіту, і 99% аудиторних занять відбуваються он-лайн. До такого розвитку чинне законодавство та навчальні заклади виявились не готовими.

На сьогодні є нагальна потреба в закріпленні на законодавчому рівні сучасні методи та засоби здобуття освіти, встановлення вимог до них, запровадження єдиних стандартів, або навіть підготовка єдиних навчальних он-лайн матеріалів для кожного рівня освіти та спрямування.

Новітні технології стають потужним інструментом для перетворення освіти. Це допомагає підтвердити і посилити відносини між педагогічними працівниками та здобувачами освіти, переробити існуючі підходи до навчання та співпраці, скоротити давні проблеми рівності і доступності, а також адаптувати результат для задоволення потреб всіх здобувачів освіти.

Щоб повністю реалізувати переваги технології в нашій системі освіти і забезпечити автентичний навчальний досвід, педагогічні працівники повинні бути належним чином підготовлені до ефективного використання технологій в своїй практиці, а на сьогодні нажаль більшість педагогів не готові до таких стрімких змін, і заклади освіти не можуть забезпечити своїх працівників належною комп'ютерною технікою, і матеріально-технічне забезпечення проведення навчання залишається на плечах викладачів.

Органи державної влади, що формують і реалізують державну політику в галузі освіти, повинні взяти на себе зобов'язання спільно працювати над організаційними і географічними кордонами, щоб використовувати інформаційні технології для знаходження найкращої моделі впровадження електронної освіти, а саме: сприяти рівному доступу до технологій мережевої освіти; підтримувати персоналізоване професійне навчання для педагогічних працівників; забезпечення підключення до широкопasmового Інтернету і доступу до високоякісних доступних цифрових освітніх ресурсів у закладах освіти та вдома; враховувати дослідження щодо залучення нових можливостей в освіту.

На підставі викладеного можна зробити висновок про те, що подальший розвиток адміністративно-правових засад впровадження електронної освіти має бути спрямований на розробку програм, рекомендацій розвитку електронної освіти в Україні. Наголошую на необхідності пошуку власної ніші для забезпечення конкурентоспроможності на світовій арені та спрямування законодавчої діяльності на регламентацію досліджень і розробок в ІТ-сфері, створенні привабливих умов для інвестицій і розвитку державно-приватного партнерства в сфері впровадження та використання електронної освіти. Крім того, потрібно розробити механізми організації та впровадження останньої враховуючи соціальну інфраструктуру України.

Для належного адміністративно-правового забезпечення впровадження електронної освіти в Україні, вбачається доцільним запровадити об'єднаний алгоритм управління інформаційною сферою та наділити Міністерство освіти і науки України достатніми

повноваженнями, в межах компетенції та відповідальності якого має знаходитись весь комплекс питань, пов'язаних з розвитком електронної освіти в Україні: а) координація підрозділів центральних органів виконавчої влади; б) моніторинг інформації, що охоплює як відкриті, так і конфіденційні джерела; забезпечення результатами моніторингу Президента України, депутатів Верховної Ради, членів уряду; в) проведення досліджень громадської думки та її врахування у процесі підготовки проектів рішень; г) забезпечення інформацією про освіту в Україні інших країн у співпраці з Міністерством закордонних справ; а також підтримка українських служб новин за кордоном; д) дослідження відзивів, пропозицій, скарг від здобувачів освіти, прийняття до уваги та вдосконалення, тощо.

Удосконалення адміністративно-правових засад впровадження електронної освіти в Україні має реалізовуватися шляхом проведення правових, організаційних, методичних і технічних заходів:

- розробка нормативно-правової бази організації здобуття електронної освіти, та внесення змін до існуючих законів, прийняття відповідних положень, постанов, рекомендації, в тому числі журналів успішності та обліку роботи викладачів, норм оплати праці;

- створення єдиних стандартів програмного забезпечення для закладів освіти з переліком сертифікованого програмного забезпечення та технічного обладнання, з експлуатаційними характеристиками, необхідними для організації електронної освіти з урахуванням існуючої інфраструктури та володіння технологіями учасників навчального процесу;

- розробка механізмів формування, відбору і розповсюдження електронних освітніх ресурсів;

- розвиток нових видів електронних ресурсів, таких, як електронні лекції, електронні підручники, електронні освітні ресурси, створення інтерактивних засобів навчання;

- створення системи професійної підготовки викладачів і методистів з метою застосування та розробки електронних освітніх ресурсів;

- розвиток нових освітніх методик, інтегрованих з інформаційними технологіями;

- визначення організаційної структури, відповідальної за впровадження системи електронної освіти в заклади освіти.

Література:

1. Чубарук Т. В. Конституційні засади правового регулювання інформаційної сфери. Правова інформатика. 2010. № 3 (27). С. 61–65.